

**แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์
Guidelines for Developing the Administration under
Good Governance of the Nakhu Sub-district
Municipality, Nakhu, Kalasin**

อภิชัย แก้วรุณา*

Apichai Kaewruna

บทคัดย่อ

การศึกษาวិจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาคูจำนวน 8 หมู่บ้านอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 361 คนเครื่องมือเป็นแบบสอบถามได้ทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่น 0.94 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับซึ่งหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย 6 หลักคือหลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและ

* นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

หลักความคุ้มค่าวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปค่าสถิติค่าความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทั้ง 6 หลักโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ 2) ปัญหาของการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักธรรมาภิบาลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือมีงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนร้อยละ 32.71 รองลงมาคือยังดูแลประชาชนไม่ทั่วถึง 100% ร้อยละ 19.17 และประชาชนส่วนมากยังขาดความรู้เรื่องหลักการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างลึกซึ้งร้อยละ 15.79

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักธรรมาภิบาลเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือควรมีการจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงผลที่เกิดประโยชน์กับประชาชนให้มากรองลงมาคือควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารเทศบาลและผู้บริหารเทศบาลตำบลนาคูควรลงพื้นที่เพื่อให้คำชี้แนะและส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนา, การบริหารงาน, แนวทาง, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The research titled “Guidelines for Developing the Administration under the Good Governance Principle of the Nakhu Sub-district Municipality, Nakhu, Kalasin aimed to 1) study the administration under the good governance principle, 2) investigate problems in administration under the good governance principle according to

personal traits and 3) find out the guidelines for developing the administration under the good governance principle. Research samples were 361 local people residing in the jurisdiction of the Nakhu Sub-district Municipality, Nakhu, Kalasin. The research instrument was a 5-rating-scale questionnaire on the guidelines for developing the administration under the good governance principles which included of 6 principles 1) rules of laws, 2) morale, 3) transparency, 4) participatory, 5) responsibility and 6) cost-effectiveness. Data were analyzed by using computer program SPSS for Windows and statistical analyze used frequency, percentage, mean and S.D.

1. The administration of the Nakhu Sub-district Municipality, Nakhu, Kalasin under the good governance principle was a high level in all 6 principles. It could be ranged by mean in order as the morale, transparency, responsibility, participator, rule of law and cost-effectiveness, respectively.

2. The problems in administration of the Nakhu Sub-district Municipality, Nakhu, Kalasin under the good governance principle could be ranged from the highest to the lowest in three aspects of; firstly, the Nakhu Sub-district Municipality had inadequate budget comparing to the people's needs (32.71%); secondly, the Nakhu Sub-district Municipality provided uneven serves to all people (19.17%) and finally, most of the people still lacked of information on the good governance in depth (15.79%).

3. The recommendations/guidelines on administration of the Nakhu Sub-district Municipality, Nakhu, Kalasin under the good

governance principles could be ranged from the highest to the lowest in three steps; namely; first, the Nakhu Sub-district Municipality should provide budget allocation based on the needs of the local people; second, the Nakhu Sub-district Municipality should adopt the principles of sufficiency economy in administrating the municipality and third, the management of the Nakhu Sub-district Municipality should conduct field visit to provide information and enhance knowledge to local people in order to increase understanding of the good governance.

Key Word: Breakthrough, Administration Approach, Good Governance, Principle

บทนำ

ปัจจุบันแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลได้มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศทั้งภาครัฐและเอกชนประเทศไทยก็เช่นเดียวกันมีความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้นการประกันความคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนภาครัฐมีการบริหารการปกครองที่โปร่งใสสามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้นในประเทศไทยธรรมาภิบาลได้กลายเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตยและเมื่อมีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 มุ่งเน้นในหน่วยงานของรัฐดำเนินงานตามภาระหน้าที่โดยยึดหลักการพื้นฐาน 6 ประการได้แก่

หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

เทศบาลตำบลนับได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กและอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดเทศบาลตำบลจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งได้บัญญัติถึงหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้ในมาตรา 7 ว่าท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบลเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครการจัดตั้งเทศบาลตำบลให้ทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งจะต้องระบุชื่อและเขตของเทศบาลตำบลไว้ในประกาศด้วยเทศบาลตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 284 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นและมาตรา 287 ได้บัญญัติให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวด้วยโดยมีเป้าหมายคือทำให้ประชาชนมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าชุมชนเข้มแข็งและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและถ้าหากว่าเทศบาลตำบลปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักนิติธรรมและคุณธรรมมีความโปร่งใสมีความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าเทศบาลตำบลก็จะมีคุณภาพก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจผลประโยชน์ต่างๆที่เกิดขึ้นก็จะตกอยู่ที่ประชาชนเองเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์มีทั้งสิ้น 8 หมู่บ้านคือหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 9 หมู่ที่ 10 หมู่ที่ 11 หมู่ที่ 12 บางหมู่บ้านเกิดปัญหาความขัดแย้งกันเองระหว่างผู้บริหารเทศบาลกับสมาชิกสภาเทศบาลหรือคณะผู้บริหารกับ

วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

ปีที่ 1 เล่มที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2555)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกับผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำหมู่บ้านด้วยตนเอง อันเป็นผลมาจากการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับพวกพ้องของตนเองโดยใช้อำนาจทางการเมืองที่ตนมีอยู่มาบังคับกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบต่างๆที่กำหนดไว้เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองและพวกพ้องด้วย เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้หมายถึงประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งมีทั้งสิ้น 8 หมู่บ้านคือหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 9 หมู่ที่ 10 หมู่ที่ 11 หมู่ที่ 12 จำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,505 คนในปี 2554 โดยศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทำให้ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาคูจำนวน 8 หมู่บ้านอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์โดยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คนเครื่องมือเป็นแบบสอบถามได้ทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่น 0.94 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับซึ่งหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย 6 หลักคือหลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปค่าสถิติค่าความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

พบว่า

1. การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทั้ง 6 หลักโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความรับผิดชอบหลักความมีส่วนร่วมหลักนิติธรรมและหลักความคุ้มค่าตามลำดับ

2. ปัญหาของการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือเทศบาลตำบลนาคูมีงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนร้อยละ 32.71 รองลงมาคือเทศบาลตำบลนาคูยังดูแลประชาชนไม่ทั่วถึง 100% ร้อยละ 19.17 และประชาชนส่วนมากยังขาดความรู้เรื่องหลักการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างลึกซึ้งร้อยละ 15.79

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือเทศบาลตำบลนาคูควรมีการจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงผลที่เกิดประโยชน์กับประชาชน ให้มากรองลงมาคือเทศบาลตำบลนาคูควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหาร เทศบาลและผู้บริหารเทศบาลตำบลนาคูควรลงพื้นที่เพื่อให้คำชี้แนะและส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลยิ่งขึ้น

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้นสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ได้แยกตามหลักธรรมาภิบาล 6 ข้อ

1. หลักนิติธรรมจากผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลว่าด้วยหลักนิติธรรมผลการวิเคราะห์ ข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกประเด็นแต่ประเด็นที่น่าสนใจมากคือเทศบาลตำบลนาคู บริหารงานโดยยึดหลักความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชนซึ่งอยู่ในระดับ ค่อนข้างต่ำอาจเป็นเพราะว่าประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลนาคูขาดความรู้เกี่ยวกับ ระเบียบข้อบังคับหรืออาจจะให้ความสนใจค่อนข้างน้อยทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ เข้าใจในหลักนิติธรรมว่าเทศบาลตำบลนาคูบริหารจัดการในหลักนิติธรรมมี ประสิทธิภาพเป็นอย่างไรบ้างซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเบญจวรรณ วันดีศรี (2549) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดมีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูงเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความมี ประสิทธิภาพด้านความรับผิดชอบด้านคุณธรรมด้านนิติธรรมมีธรรมาภิบาลระดับสูง

2. หลักคุณธรรมการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักคุณธรรมซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากคือเทศบาลตำบลนาคูยึดมั่นในความถูกต้องดีงามทั้งนี้เพราะว่าเทศบาลตำบลนาคูมีการบริหารจัดการโดยการยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยยึดหลักคุณธรรมอย่างเคร่งครัดเนื่องจากนายกเทศบาลตำบลนาคูมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้โดยทั่วไปว่ามีคุณธรรมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัทรา วิมลสมบัติ (2548) ได้ศึกษาธรรมชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชยอำเภอชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชยอำเภอชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์ได้มีการบริหารงานโดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นหลักในการดำเนินงานขององค์กรซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จทำให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นและได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

3. หลักความโปร่งใสการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักความโปร่งใสซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกประเด็นแต่ประเด็นที่อยู่ในระดับมากแต่ค่อนข้างต่ำคือเทศบาลตำบลนาคูมีการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์การให้มีความโปร่งใสได้แสดงให้เห็นว่าเทศบาลตำบลนาคูดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้องและโปร่งใสโดยให้ประชาชนตรวจสอบได้อย่างโปร่งใสแต่ประชาชนอาจให้ความสนใจค่อนข้างต่ำซึ่งอาจเป็นเพราะประชาชนไม่มีความต้องการเข้าไปศึกษาข้อมูลต่างๆจากเทศบาลซึ่งสอดคล้องกับการบรรยายของนายสิทธิ หลีกภัย ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง (2550) ในหัวข้อการบริหารองค์กรโดยหลักธรรมาภิบาล (ภาคปฏิบัติ) พบว่าความโปร่งใสของอบจ. ตรังนั้นได้แก่การที่อบจ. ตรังนั้นสามารถถูกตรวจสอบได้จากหลายๆกลไกเช่นการตรวจสอบภายในการตรวจสอบโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) การตรวจสอบโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) การตรวจสอบโดยกรมส่งเสริมการ

ปกครองส่วนท้องถิ่น (สถ.) แต่การตรวจสอบที่ดีที่สุดมาจากประชาชน “ที่มีความรู้” โดยการไม่เลือกพวกที่หวังจะคดโกงเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง

4. หลักความมีส่วนร่วมการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักความมีส่วนร่วมจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกประเด็นโดยเฉพาะประชาชนมีโอกาสนเสนอความเห็นในการตัดสินใจหาสำคัญของเทศบาลตำบลนาคูแต่ประเด็นที่อยู่ในระดับมากแต่ค่อนข้างต่ำคือเทศบาลตำบลนาคูจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแสดงให้เห็นว่าประชาชนของประเทศไทยทั่วทุกภูมิภาคต่างร่วมใจที่น้อมรับกระแสพระราชดำรัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงของปวงชนชาวไทยมาใช้อย่างภาคภูมิใจซึ่งสอดคล้องกับการสัมมนาของปิยะบุตร ชลวิจารณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (2550) เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบการ พบว่าเพื่อสร้างมาตรฐานและยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจอย่างถูกต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบธุรกิจได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งเพื่อบ่มเพาะจิตสำนึกความตระหนักและจริยธรรมในการประกอบการอันจะก่อให้เกิดการพัฒนายกระดับมาตรฐานสถานประกอบการได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

5. หลักความรับผิดชอบการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักความรับผิดชอบต่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือผู้นำเทศบาลตำบลนาคูพบปะประชาชนในเขตพื้นที่สมำเสมอผู้นำเทศบาลตำบลนาคูให้ความสำคัญในความคิดเห็นที่แตกต่างของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยแสดงให้เห็นว่าผู้นำเทศบาลตำบลนาคูเคารพและปฏิบัติตนอยู่ในระบอบประชาธิปไตยอย่างเคร่งครัดตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำคัญในความรับผิดชอบต่อสังคมเอาใจใส่ปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของประชาชนและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของธรรมาภิบาลซึ่ง

สอดคล้องกับผลการวิจัยของเบญจวรรณ วันดีศรี (2549) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดมีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความมีประสิทธิภาพด้านความรับผิดชอบด้านคุณธรรมด้านนิติธรรมมีธรรมาภิบาลระดับสูง

6. หลักความคุ้มค่าการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูตามหลักความคุ้มค่าซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือเทศบาลตำบลนาคูบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมแต่ควรมีการสร้างสรรค์สินค้าบริการในเขตพื้นที่ที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ในเวทีระดับจังหวัดระดับประเทศเพื่อสนองตอบการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนให้ลดลง

7. จากผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมของการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาจังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยที่การบริหารจัดการในหลักคุณธรรมมากที่สุดทั้งนี้เพราะว่าเทศบาลตำบลนาคูมีหลักการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขและความพึงพอใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยเฉพาะในหลักคุณธรรมซึ่งผู้นำเทศบาลจะต้องยึดมั่นในความถูกต้องดีงามยึดถือและปฏิบัติตามกฎข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายเช่นกันอีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจอดทนมีระเบียบวินัยประกอบวิชาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยโดยถือว่าการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคลซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชนวิพรหมชัย (2550) เรื่องหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลโพนทองอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน พบว่ามีหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลการดำเนินการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักในการบริหาร

8. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือการ จัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดกับประชาชนให้มากที่สุดมาคือ เทศบาลตำบลนาคูควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารเทศบาลและผู้บริหาร เทศบาลตำบลนาคูควรลงพื้นที่เพื่อให้คำชี้แนะและส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลยิ่งขึ้นเป็นเพราะว่าประชาชนทั่วทุกภูมิภาค ของไทยต่างให้ความสำคัญต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีความต้องการที่จะให้ เทศบาลนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในเทศบาลด้วยเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันแก่ เทศบาลซึ่งเหมาะสมกับเศรษฐกิจของประเทศไทยและที่สำคัญเทศบาลควรจัดสรร งบประมาณอย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์กับประชาชนให้มากที่สุดและ ที่สำคัญเทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการทำงานของ เทศบาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2539 และจัดระบบ สารสนเทศให้ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึงโดยใช้สื่อของเทศบาลและเทศบาลควรเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาลมากยิ่งขึ้นตั้งแต่การมีส่วน ร่วมในการบริหารงานการรับรู้ข่าวสารการแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจทำอะไร ไรของเทศบาลรวมทั้งการตรวจสอบการประเมินผลงานของเทศบาลรวมถึงมี ส่วนร่วมในการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกเทศบาลที่ประชาชนเห็นว่าปฏิบัติงาน เสียหายล้มเหลวมีพฤติกรรมเสื่อมเสียทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกหวงแหนและ รักษาสิทธิและผลประโยชน์ของท้องถิ่นตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ตามหลักธรรมาภิบาลพบว่าการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลนาคู

หลายประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่าต้องได้รับการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาคูได้เรียนรู้ถึงหลักธรรมาภิบาลอย่างลึกซึ้งในรูปแบบต่างๆ เช่น การรณรงค์การฝึกอบรมให้ความรู้การจัดกิจกรรมต่างๆ ฯลฯ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจอย่างแท้จริง เพราะจากการที่ประชาชนได้เข้าใจในหลักธรรมาภิบาลจะช่วยให้การลดปัญหาการทุจริตการฉ้อราษฎร์บังหลวง เพราะประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลด้วย

1.2 การนำเทศบาลที่ดีมาเป็นตัวอย่างในการเผยแพร่ทำให้มีสถานที่แลกเปลี่ยนศึกษาดูงานในพื้นที่ใกล้เคียงและไม่ทำให้มีข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมเพื่อนำมาปรับใช้งานในท้องถิ่นได้เหมาะสมมากขึ้น

1.3 การส่งเสริมให้กำลังใจบุคลากรที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักของธรรมาภิบาล

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับเทศบาลอื่นๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

บรรณานุกรม

- กิติวัฒน์ กัดก้อน, บัณฑิต ยศปัญญา และ วัฒนา สุราษฎร์มณี. 2551. **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลกอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ร.บ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- โกวิทย์ พวงงาม. 2543. **การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมติใหม่ในอนาคต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

ปีที่ 1 เล่มที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2555)

จักร์ พันธ์ชูเพชร. 2551. **รัฐประศาสนศาสตร์ว่าด้วยกฎหมายปกครอง**. พิมพ์ครั้งที่

2. กรุงเทพฯ: มายด์พับลิชชิง.

จำรัส นองมาก. 2545. **การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข**.

กรุงเทพฯ: พิสิสการพิมพ์.

บวรศักดิ์อุวรรณโณ. 2548. **เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง “การสร้างธรรมาภิบาลใน**

สังคมไทย”. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี. 2544. **รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษาการ. 2524. **การปกครองเมืองพัทยา**. กรุงเทพฯ: สหાયบล็อก

และการพิมพ์.

วีรบุรุษ เขาเหลียงซาน. 2551. **การจัดการภาครัฐแนวใหม่**. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม

2551, จาก www.m-ed.net/smf/index.php?.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. 2539. **การนำเสนอรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพแบบมุ่ง**

คุณภาพทั้งองค์กรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุธรรม รัตนโชติ. 2548. **การจัดการธุรกิจทั่วไป**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี. 2550. **บรรยายหลักสูตรการบริหาร: การบริหาร**

จัดการภาครัฐแนวใหม่ ผนอประชุมสุขุมนัยประดิษฐ์สำนักงาน ก.พ. จังหวัด

นนทบุรี. จาก www.stabundamrong.go.th/journal/journal7/701.doc.

อมรา พงศาพิชญ์. 2541. “**ธรรมรัฐและธรรมราชูร์กับองค์กรประชาสังคม**.” ใน **การ**

ประชุมทางวิชาการเนื่องในวาระครบรอบ 50 ปีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนันท์ ปันยารชุน. 2542. “**การปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการ**

แข่งขันที่เป็นธรรมในภาคธุรกิจ.” **บทบัณฑิตย** 55 (4): 5-10.

_____. 2541. “ธรรมรัฐกับการจัดการป่าไม้ให้ยั่งยืน.” **มติชนสุดสัปดาห์** 18 (940): 27-28.

_____. 2541. **มุมมองนายอานันท์**. กรุงเทพฯ: มติชน.

อุทัย หิรัญโต. 2542. **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

_____. 2525. **เทคนิคการบริหาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.